

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

**HÄSTCENTRUM
SKARA**

HÄST

UNDER PERIODEN mars 2002 till mars 2004 skapades Hästcentrum Skara. Syftet var att skapa en mötesplats för hästfrågor i Västra Götaland med forskning, utbildning och information som grund.

Med finansiering från Västra Götalandsregionen och SLU med Djursjukhuset, Djursjukvårdarskolan, Hovslagarskolan och SLU Omvärld, Naturbruksgymnasiet Uddetorp, AGROVÄST och Skara Kommun kunde Hästcentrum Skara skapas.

Samverkan och gemensamma visioner har utformat ett centrum med hög kvalitet. Stöd för nya landsbygdsprojekt inom hästområdet, en ökad förståelse för hästen i samhället, hästens roll i landskapsvärden och miljön och samhällets krav på hästnäringen är några exempel arbetsområden. Djurskyddsaspekter, kvalitetssäkring och säkerhet är viktiga begrepp.

Kunskap om IT och närheten till Hernquistbiblioteket har gjort att alla kan ta del av och sprida information. Hästcentrum Skara kompletterar de redan utbyggda verksamheter som hanterar hästfrågor i Sverige och representerar ett brett område inom hästbranschen, från grundutbildning och eftergymnasial utbildning inom häst och företagarsområdet till djursjukvård och hovvård samt koppling till forskning inom häst.

- Utbildning och kompetensutveckling stärker landsbygdsföretagandet
- Samverkan mellan forskning och utbildningsanordnare stärker kunskapsutbytet
- Det är en regional styrka i Västra Götaland att tillsammans kunna profilera området häst

NY PERIOD 2004-2006

Det goda samarbetet inom Hästcentrum medförde att projektet gick in i en ny tvåårsperiod, mars 2004 – mars 2006, delvis med nya samarbetspartners. Nya aktörer är ATG:s Hästsjukhus i Skara och Hovslagarskola i Skara, Hushållningssällskapet samt travbarnorna i regionen – Axevalla, Åby och Halmstad.

Förutom dessa ingår också tidigare aktörer såsom SLU Omvärld, Djursjukvårdarprogrammet SLU, AGROVÄST, BYS/Företagande med Häst samt Naturbruksgymnasiet Uddetorp.

Hästcentrum är navet och kanalen för hästinformation i Västra Götaland med en gemensam hemsida, marknadsföring, samarrangemang av kurser och konferenser.

CENTRUM

Efter två år kunde effekter av regional tillväxt påvisas genom de olika samarbetsprojekt som genomförts i Hästcentrum Skara. Ledorden som utkristalliserade sig var Information, Utbildning och Utveckling. Forskningskontakter sker genom SLU/SVA:s forskningsforum Hippocampus.

Hemsidan –<http://hastcentrum.slu.se/> – är utformad, kontinuerliga mediekontakter sker och Hästcentrum Skara har blivit ett forum för kunskapsutbyte med hjälp av kurser och seminarier. Tillsammans har organisationerna genomfört såväl seminarier vid EuroHorse som Smedjeveckans hästdagar.

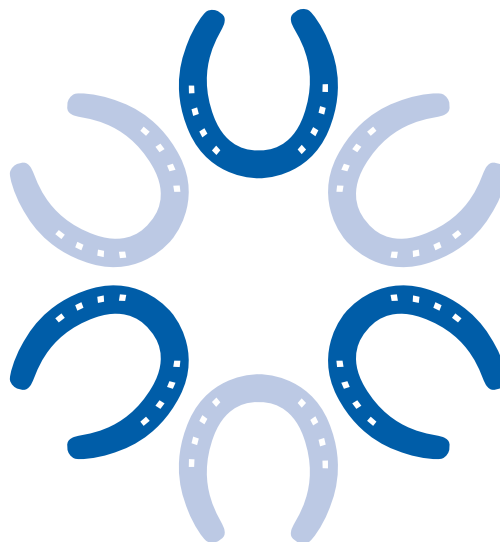
Dagligen besvaras frågor från allmänheten om var man kan finna kunskap om hästar eller hästverksamheter, utbildningar eller kurser. Förslag på forsknings- och utvecklingsprojekt kommer också från såväl allmänheten som den interna organisationen.

Förändringar har skett inom organisationerna i och med nya ägarstrukturer. SLU har sålt delar av sin verksamhet till Nationella Stiftelsen för Hästhållningens främjande vilket innebär att ATG Hästklinikerna AB driver Hästsjukhuset samt Hovslagarskolan i Skara. Dessa förändringar har inneburit nya aktörer i Hästcentrum Skara.

En sammanfattning är att samarbete och nätverk medför ökad kunskapsutveckling inom området häst.

Projektledaren är anställd 25 % på SLU Omvärld och ska tillsammans med representanter för redan befintliga resurser och nya ta tillvara kompetens och resurser som finns i regionen och på SLU Campus i Skara. Hästcentrum har en ledningsgrupp bestående av representanter från deltagande organisationer, d v s finansörerna.

Namnet Hästcentrum med logotypen är namnskyddat liksom ett av utvecklingsprojekten (KVA – Kvalitetssäkring i travstallar).

GENOMFÖRT 2004-2006

KURSER/KONFERENSER

UTVECKLA DITT HÄSTFÖRETAG Två kurser i hästföretagande har genomförts. 20 deltagare per kurs à åtta dagar fick lära sig om hästar och turism. Kurserna var riktade till lantbrukare och finansierades av Länsstyrelsen, KULM.

En helgkurs i djursjukvård har genomförts på uppdrag av Blå Stjärnan.

Totalt antal besökare på mässan var 84 626 personer år 2005. Innan mässan sker en gemensam marknadsföring genom utskick med tidningen Ridsport, mässans tidning, på hemsidor och i tävlingsprogrammet. Hästcentrums föreläsningar annonseras på tävlingsarenan. Uppföljande artiklar har kunnat läsas i såväl dagspress som hästpress.

SEMINARIER I SPEAKERS' CORNER:

🐾 Ögonskador hos häst, ett underskattat problem. *Anna Hellander-Edman, veterinär, Djursjukvårdarprogrammet, SLU.*

🐾 Felaktiga skoningar, barfotahästar, hovvård och djurskydd. *Göran Åkerström ATG:s Hovslagarskola i Skara.*

🐾 Barnsäker hästverksamhet – tänk efter före! *Ylva Lovén-Swärd, Företagande med häst, BYS.*

🐾 Dagens hästsport – en fartfylld sport med stora risker! Förstå, hantera och förebygg riskerna. *Bo Österlund, fälttävlanstränare och lärare, Naturbruksgymnasiet Uddetorp.*

Hästcentrum är lokal kontakt för STC i samband med studiebesök från naturbruksskolor vid avelsvärderingar på Axevalla travbana.

En konferens om selenbrist, i samarbete med distriktsveterinärstationerna, resulterade i en undersökning för att utreda eventuell brist på selen hos föl, finansierad av Kraft. Resultatet utmynnade i en forskningsansökan inskickad till Svensk Hästforskning.

SEMINARIESERIER

EuroHorse/Speakers' Corner

Mässan EuroHorse arrangeras varje år i Göteborg under påskhelgen i samband med Göteborg Horse show. Hästcentrum har ett samarbete med EuroHorse som garanterar utställningsyta och marknadsföring mot viss prestation. En sammansvetsad arbetsgrupp delar på ansvaret i Speakers Corner.

🐾 Föl som slutar dia, vad göra? Hur upptäcker man sjukdomar i tid? *Lotta Lindström, ATG:s Hästsjukhus i Skara.*

🐾 Prestera bättre med bibehållen hållbarhet. Hur hjälper man hästen genom verkning och skoning? *Göran Åkerström, ATG:s Hovslagarskola i Skara.*

🐾 Exteriörens betydelse för funktion och hållbarhet. *Kurt Larsson, exteriördomare, representerar Hushållningssällskapet.*

🐾 Hur tar vi hand om unghästen? Träning och utfodring. *Magnus Österlund, tränare och fälttävlansryttare, Naturbruksgymnasiet Uddetorp och Carina Palmgren-Karlsson, agronomie dr, Företagande med Häst, BYS.*

🐾 Magnetkamera på häst – vad kan vi se? *Henrik Nyberg, veterinär, ATG, Hästsjukhuset i Skara.*

🐾 Hur tänker djuren? Vad betyder hästens beteende? *Maria Andersson, fil dr i etologi, Husdjurens miljö och hälsa, SLU i Skara.*

📌 Dålig beteshygien – orsak till kolik. *Ida Spännar, ATG-veterinär, Hästsjukhuset i Skara.*

WORKSHOPS:

📌 Att arbeta som hästrådgivare, ett spännande och givande jobb! *Margareta Bendroth, agronom, Hushållningssällskapet.*

📌 Vad betyder osteochondros? Hur tar man pulsen? Kan hästar ha ohyra? *Frågor besvaras av Åbykliniken ATG, en gång om dagen. Frågelåda finns.*

📌 Hur man selar en ponnytravare. *Ponnytravskolorna Axevalla och Åby.*

📌 Forskning på ridvägar, det finns! *Hippocampus presenterar nya tankar.*

📌 Djursjukvårdarprogrammet visar de vanligaste inälvsparasiterna.

📌 Hur tar man pulsen på sin häst? Hur läggs ett riktigt bandage? *Djursjukvårdare från SLU i Skara visar hur det går till.*

📌 Häst och kulturtraditioner, flätning av man. *Naturbruksgymnasiet Uddetorp.*

📌 Hur är det att praktisera i Irland? *Linda Gustavsson, Naturbruksgymnasiet Uddetorp.*

📌 Monté – va e' de'? *Travbanorna Axevalla, Åby och Halmstad reder ut begreppen.*

📌 Allemansrätten. *Margareta Bendroth, agronom, Hushållningssällskapet.*

SMEDJEVECKANS HÄSTDAG

Hästdagen arrangeras årligen sista veckan i september i samband med Smedjeveckan, en populärvetenskaplig vecka på SLU Campus. Fyra hästdagar har arrangerats sedan Hästcentrums bildande.

Hästens beteende och dressyr avhandlades de första åren, fälttävlan och hoppning de senaste. Fälttävlansryttarna Paula Törnqvist och Ragnar Bengtsson har hållit clinic med ekipage från debutant till elitnivå. Lärare och elever från Strömsholm har också funnits på plats för en hoppclinic.

Efter clinics och uppvisningar följer traditionsenligt en diskussion i aulan. Ansvariga för arrangemanget är studenter på BYS – Företagande med häst eller lärare och elever på Naturbruksgymnasiet Uddetorp.

Marknadsföring sker genom Hästcentrums kanaler, annonsering i fackpress och genom artiklar i Smedjeveckans bilaga till Skaraborgs läns tidning. Runt 250–300 personer besöker årligen hästdagen.

UTVECKLINGSPROJEKT

KVAST, kvalitetssäkring i travstallar, har genomförts på Solvalla med tio deltagande tränare. Elisabeth Melander, travhippolog, har utfört kvalitetssäkringen som utformats på Axevalla travbana. AGROVÄST står som huvudman.

Webbutbildningar är under utveckling. Kunskap om produktionen finns på SLU och genom Vetenskapslandet, Kunskapskanalen och Meny. Råmaterialet till "Hästens naturliga beteende" finns, producerat av SLU och Hästcentrum.

INFORMATION

Hemsidan, <http://hastcentrum.slu.se> uppdateras kontinuerligt utefter deltagarnas önskemål. Framför allt informeras det om händelser inom organisationerna men också annan information av allmän karaktär, till exempel forskningsresultat och information från SJV, Djurskyddsmyndigheten mm.

Samarbete mellan Hästcentrum, Hernqvistbiblioteket och Veterinärmuseet vid SLU Campus sker genom studiebesök och föreläsningar. Information om Hästcentrums verksamhet genomförs av projektledaren på föreningsmöten och vid studiebesök mm. Politiker informeras om hästaktiviteter i Sverige och internationellt.

Informationsinsatser sker också av representanter från de ingående organisationerna i Hästcentrum vid Naturbruksskolornas samrådsorgan, SLU, STC, ATG, Nationella Stiftelsen mm.

Ett vykort finns med information om hästens betydelse för det öppna landskapet och spelet.

KONTAKTCENTRUM

Hästcentrums övriga insatser är av kontaktskapande karaktär med andra hästprojekt i landet, olika företag och organisationer.

Jordbruksdepartementet inbjöd Hästcentrum till ett möte hösten 2004 gällande en samarbetsgrupp inom hästutbildningar. Projektledaren var en av de föredragande.

Hästcentrum har förmedlat synpunkter från BYS till NS gällande en utredning av "vissa utbildningsfrågor inom ridsporten".

Ett förslag till referensgrupp för naturbruksgymnasierna i Västra Götaland har utformats av rektor på Uddetorp tillsammans med Hästcentrums projektledare. Förslaget är lämnat till naturbruksgymnasiernas kansli.

Flera träffar med LRF har arrangerats, både på initiativ av Hästcentrum och av LRF som vill samarbeta kring projekt.

Hästcentrum har efter förfrågan av Ramböll AB yttrat sig om hästfrågor och ridvägar i en miljökonsekvensbeskrivning i anslutning till ombyggnaden av väg 49 mellan Skara och Axvall.

En större hästanläggning planeras i Vara och Hästcentrum har deltagit i ett informationsmöte. En Leader+ ansökan är inlämnad från Vara kommun där man ansöker om finansiering av en projektledare för att se över möjligheterna för en anläggning. Hästcentrum finns med som ett kunnigt nätverk.

Svenska Hästavelsförbundet har efter kontinuerliga kontakter med SLU och Hästcentrum beslutat sig för att flytta verksamheten till SLU Campus från och med 1 januari 2006.

MEDIA

Kontakter med media sker kontinuerligt, men framför allt i samband med aktiviteter som EuroHorse och Speakers' Corner samt Smedjeveckans hästdagar. Ett antal artiklar har skrivits i fack- och dagspress, om Hästcentrum och om specifika händelser.

Intervjuer i såväl lokalradio som riksradio har skett i ämnen gällande hästar och hästverksamheter.

EXPERTMEDVERKAN

Föreläsningar och support från projektledaren i Hästcentrum har skett till utbildningarna inom Hästcentrums organisationer. Exempel på kurser är TUVE (Tilläggsutbildning för utländska veterinärer), Företagande med häst och utbildning för djurskyddsinspektörer.

Andra föreläsningar har genomförts bl a på Göteborgs Naturhistoriska museum Hästkraft – en temadag om människa/hästrelationer.

En student vid Högskolan i Skövde har handletts i ämnet kognition och interaktion mellan människa och häst.

STUDIERESOR

En studieresa med 50 personer till Equitana, världen största hästmässa i Essen, Tyskland, har arrangerats tillsammans med Häst i Sjuhärad. Länsstyrelsen var beställare efter genomförda kurser i hästföretagande. Ett nätverk skapades.

Lärare inom Hästcentrum har efter inbjudan besökt det Statliga lantbruksuniversitetet i St Petersburg. Syftet var att skapa kontakter vid universitetet samt att besöka en hästmässa. Besöket resulterade i en

ansökan till Visbyprogrammet, ett EU program med syfte att skapa kontakter mellan Östersjöländerna. Hästcentrum har finansierats för ett samverkans/utbildningsprojekt inom häst som förutsätter medverkan av en Kvalificerad Yrkesutbildning.

FRÅN ORGANISATIONERNA

SLU:S DJURSJUKVÅRDARPROGRAM har ett högt sökandetryck och utbildar nu 40 studenter per årskurs. En ny kursplan har inrättats och man diskuterar ett tredje år. Distanskurser utvecklas också inom tandvård samt rehabilitering för djur.

SLU:s campusområde utvecklas i samarbete med ATG, Blå Stjärnan och det bildiagnostiska centrat, det sker en expansion inom hästområdet.

ATG HAR INVIGT Bildiagnostiskt centrum med magnetkamera och digital röntgen. Diskussioner sker med SLU angående byggnad av ridhall och rehabilitering för djur på Brogården.

BYS – FÖRETAGANDE MED HÄST har en ny inriktning, hälsa och friskvård med häst. 150 studenter har genomgått BYS sedan starten 1998 varav 80 procent är yrkesverksamma inom området.

NATURBRUKSGYMNASIET UDDETORP satsar på nya inriktningar på hästutbildningen, monté och en utökning av travdelen.

HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPET har medlemmar som abbonerar på ett informationsbrev, Tema Häst. Hästpremieringarna ses som en viktig verksamhet.

AXEVALLA HAR EN NY skohall och smedja genom ATG:s försorg. Ponnytravskolan finns i anslutning till Uddetorps stallar.

RÖSTER OM HÄSTCENTRUM

– Det är viktigt att inte bara se ett ekonomiskt perspektiv, Hästcentrum gynnar oss alla på sikt, behovet av läromedel anpassade till rätt nivå är obegränsat.

– Handel föder handel, mer häst inom campusområdet är bra för oss alla.

– Nätverket och mötesplatsen är viktig. Samarbetet runt Speakers' Corner och Smedjeveckan skapar ett stort marknadsvärde.

– Den affärsmässiga nyttan är viktig, projekt kan skapas som lockar människor. Marknadsföring, mässor och temadagar är värdefulla. Hästcentrum är en utbildningsenhet.

– Kostnaden för Hästcentrum är väl använda pengar som lett till goda kontakter. Utåt marknadsför vi de olika verksamheterna som härleds till Skara och Hästcentrum. "Bra för den ena är bra för den andra". Organisationerna står för en kunskapsbank som förmedlas via Hästcentrum. Det är dock en brist på professionellt utbildningsmaterial.

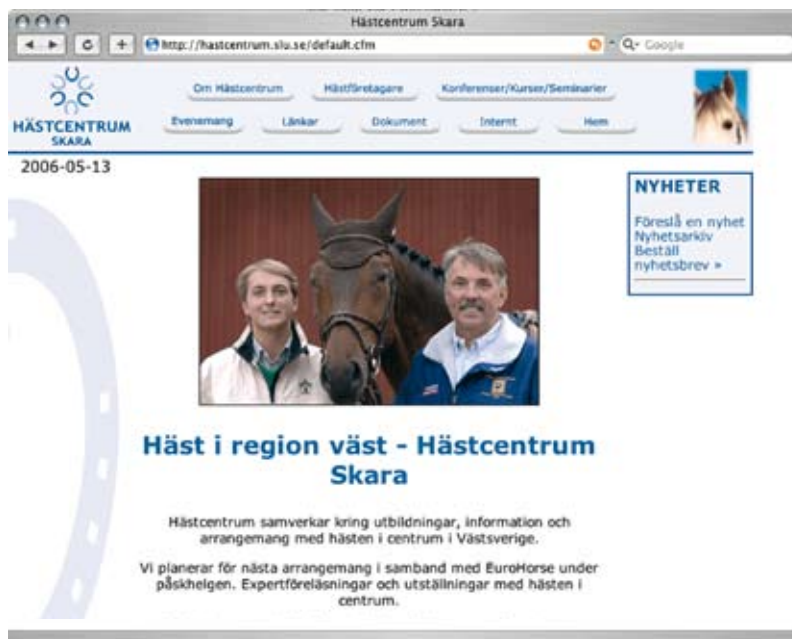
– Den gemensamma nyttan och affärsmässigheten viktig, men utbildningarna får inte konkurrera. Informationsmöten har ett värde. Det behövs mer information om avel.

– Satsa på utbildningsmaterial och webbutbildningar på flera nivåer och mer forskning. Hästcentrum kan skapa efterfrågan på forskningsprojekt.

HÄSTCENTRUM I FRAMTIDEN

Efter avslutad period mars 2004 – mars 2006 beslöt ledningsgruppen att Hästcentrum fortsätter under ytterligare en treårsperiod, mars 2006 – mars 2009, med möjlighet för fler medlemmar att ansluta. Kostnaden kommer att uppgå till 10 000 kr per organisation och år, för en basfinansiering som täcker verksamhetsledarens lön och hemsidan. Uppdrag kan sedan ges av organisationerna.

Vidare söks medel från tillväxtavtalet gällande nya projekt och webbutbildningar. Hästcentrum producerar tjänster och utbildningar som sedan kan distribueras av organisationerna.

Hästcentrum Skara
http://hastcentrum.slu.se/default.cfm

Om Hästcentrum Hästfretagare Konferenser/Kurser/Seminarier
Evenemang Länkar Dokument Internet Hem

2006-05-13

Häst i region väst - Hästcentrum Skara

Hästcentrum samverkar kring utbildningar, information och arrangemang med hästen i centrum i Västsverige.

Vi planerar för nästa arrangemang i samband med EuroHorse under påskhelgen. Expertföreläsningar och utställningar med hästen i centrum.

NYHETER
Föreslå en nyhet
Nyhetsarkiv
Beställ
nyhetsbrev »

DETTA ÄR PLANERAT:

- Speakers' Corner på EuroHorse.
- Nya kurser: bl a "Friska och starka föl", finansierade av Länsstyrelsen.
- Politikerinformation på Axevalla i samverkan med NS och LRF.
- Vidare utveckling av webbutbildningar – Hästens naturliga beteende m m.
- En film om spelet, produktion för Axevalla travbana.
- Smedjeveckans hästdag, sista veckan i september – tema trav i samband med Silverstoet på Axevalla 26 september.
- Arbete för ett gemensamt hästrum där alla hästutbildningarna samlas kring anatomiska preparat och en permanent utställning.
- Processledarutbildning för nätverk inom hästbranschen.

EKONOMI

Kostnaden för att driva Hästcentrum och aktiviteterna under perioden mars 2004 – mars 2006 har uppgått till ca 350 000 kr per år.

Intäkterna kommer från deltagande organisationer, sålda utbildningstjänster, Länsstyrelsen Västra Götaland KULM och kursavgifter.

HÄSTCENTRUM SKARA

Hästcentrum Skara • SLU • Box 234 • 532 23 Skara
Telefon: 0511-67 000 • E-post: vanja.sandgren@omv.slu.se